

Ένα θεατρικό ντουέτο, μια ρομαντική κομεντί

«Θα 'σαι δώ ξανά του χρόνου» του Μπέρναρντ Σλέιντ από το θέατρο Διόνυσος. Μετάφραση: Μαριαλένα Κωτσάκη. Σκηνοθεσία: Νίκος Χαραλάμπους. Σκηνικά/Κοστούμια: Έλενα Κατσούρη. Φωτισμοί: Καρολίνα Σπύρου. Μουσική: Λούκας Ερωτοκρίτου. Παίζουν: Χριστίνα Παυλίδου, Χρήστος Λούλης, Νίκος Γερούδης.

Ένα θεατρικό ντουέτο, μια ρομαντική κομεντί. Ο συνδυασμός των θεατρικών αυτών όρων προδιαγράφει το δικό του στερεότυπο πλαίσιο χαρακτηριστικών. Ο διάλογος δεν μπορεί παρά να είναι «πνευματώδης», οι ατάκες «λαμπρές», το χιούμορ «πικρόγλυκο», η πλοκή να περιέχει «ανατροπές στη σχέση». Δεν ειρωνεύομαι, είναι από τα απαραίτητα, αλλιώς πώς θα κρατήσει ένα έργο διαλόγου μεταξύ δύο ανθρώπων και να είναι και κωμωδία; Οι χαρακτήρες συχνά διανύουν μεγάλες χρονικές διαδρομές, καθώς οι σκηνές ή παριστάνουν στιγμιότυπα κοινής τους ζωής που απέχουν μεταξύ τους σε χρόνο (όπως στο που-το θυμήθηκα-τώρα «Νυφικό κρεβάτι») ή αποτελούν συναντήσεις που γίνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα (όπως στο έργο του Μπέρναρντ Σλέιντ, το οποίο και συζητάμε). Οπότε τα αναπόφευκτα στερεότυπα συνεχίζονται και στο υποκριτικό σενάριο, όπου η πρώτη φάση είναι «αμηχανία/τσαπινιά/ανωριμότητα», η δεύτερη αφιερώνεται στην «κρίση» και στην τρίτη η αναλογία του «γλυκό-πικρού» μπορεί να κυμαίνεται αναλόγως με τις επιλογές του συγγραφέα.

Ως γνωστόν, στην τέχνη τα στερεότυπα του είδους μπορεί να ξεπερνιούνται ή να σκεπάζονται με ιδιόμορφα γνωρίσματα. Πιστεύω πως στο έργο του Μπέρναρντ Σλέιντ συμβαίνει το δεύτερο. Εν μέρει. Ένα ζευγάρι παντρεμένων όχι μεταξύ τους ανθρώπων, με τρία παιδιά ο καθένας, νιώθουν κεραυνοβόλα έλξη, ενδίδουν, δημιουργούν μια παράνομη σχέση η οποία θα κρατήσει για 24 χρόνια μέσα από ερωτικά Σαββατοκύριακα μια φορά τον χρόνο. Εμείς θα παρακολουθήσουμε έξι τέτοιες συναντήσεις, η κάθε μια από τις οποίες θα απέχει από την άλλη μια πενταετία. Πιθανόν αυτή η φόρμουλα «same time, next year» είναι το μόνο ιδιαίτερο γνώρισμα που πρόσθεσε ο συγγραφέας στο στερεότυπο του είδους. Μόνο αλλά αρκετά περιεκτικό, καθώς ξαφνικά μπροστά στους δημιουργούς της παράστασης τίθεται ένα ουσιαστικό ερώτημα: είναι οι τακτικές συναντήσεις των δύο παρένθεση στην

κανονική τους ζωή ή η κανονική τους ζωή διασπάται σε παρενθέσεις μεταξύ των συναντήσεων; Κάπου μου φάνηκε ότι με αυτό το ερώτημα ασχολείται πιο πολύ ο Χρήστος Λούλης. Ίσως επειδή ο σκηνοθέτης της παράστασης Νίκος Χαραλάμπους θεώρησε αρκετό να αναδείχουν τα βασικά χαρακτηριστικά του είδους (εκείνα που λέγαμε, ο καλογραμμένος διάλογος, το χιούμορ κτλ). Ίσως επειδή ο ρόλος της Ντόρις είναι πιο επιφανειακά και «χαριτωμένα» γραμμένος από τον Σλέιντ και παιγμένος από τη Χριστίνα Παυλίδου, η οποία, αν μη τι άλλο, έχει έξι περούκες ν' αλλάξει και λιγότερο ρεαλιστικές αλλαγές στη ζωή της ηρωίδας της να παίξει, από απλοϊκή νοικοκυρά σε πολιτικά ενεργή φοιτήτρια και μετά σε επιχειρηματία και μετά... Ίσως οι δικές της αλλαγές να ταίριαζαν πιο πολύ στην αρχική εικοσιπενταετία που ήταν τοποθετημένο το κείμενο του Σλέιντ (και που τηρεί ενδυματολογικά η Έλενα Κατσούρη), στο διάστημα 1951-1975, παρά στην περίοδο 1987-2012, όπου μεταφέρεται η μετάφραση της

Μαριαλένας Κωτσάκη.

Γιατί το ίδιο δεν ισχύει για τον ρόλο του Τζορτζ; Οι εξελίξεις του χαρακτήρα που ενσαρκώνει ο Χρήστος Λούλης, είναι εξαρχής πιο εσωτερικές, πιο ψυχολογικά δουλεμένες στο κείμενο. Αλλά μετράει, πιστεύω, και κάτι άλλο. Μάλλον επειδή η κεκτημένη φόρα των μεγάλων ρόλων (κάτι που δυστυχώς δεν ισχύει στη διαδρομή των τελευταίων χρόνων για τη Χριστίνα Παυλίδου) δεν επιτρέπει στον Λούλη να περιοριστεί στα όρια του είδους, ο ηθοποιός χρησιμοποιεί το κείμενο περισσότερο ως πρόκληση για τη δημιουργία πιο ολοκληρωμένης και πιο δικαιολογημένης στις πράξεις και στις συναισθηματικές της συμπεριφορές μορφής. Δεν παίρνει την παράξενη μορφή της σχέσης που εισηγείται ο συγγραφέας απλώς για ένα δεδομένο κανόνα του παιχνιδιού, αλλά την προσγειώνει στη συγκεκριμένη ανθρώπινη ζωή, σβήνοντας τις παρενθέσεις και ενώνοντας τα κομμάτια της. Όλα αυτά δεν αλλοιώνουν, αλλά εμπλουτίζουν το είδος.

Νόνα Μολέσκη

nona.moleski
@philelefttheros.com

